

Mål C-117/24

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

14 februari 2024

Domstol som begär förhandsavgörande:

Fővárosi Törvényszék (Överdomstolen för Budapests stad, Ungern)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

1 februari 2024

Klagande:

JYSK Kereskedelmi Kft.

Motpart:

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (den nationella byrån för säkerhet i livsmedelskedjan)

[utelämnas]

Klagande: JYSK Kereskedelmi Kft. ([utelämnas] Ecsér, Ungern
[utelämnas])

[utelämnas]

Motpart: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (den nationella
byrån för säkerhet i livsmedelskedjan) ([utelämnas]
Budapest [utelämnas])

[utelämnas]

Saken: Överklagande av ett beslut [utelämnas] att påföra böter
avseende skogsskydd

BESLUT

Fővárosi Törvényszék (Överdomstolen för Budapests stad) inleder ett förfarande
om

förhandsavgörande vid Europeiska unionens domstol avseende tolkningen av artikel 4.2 och 4.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010.

Fővárosi Törvényszék ställer följande tolkningsfråga till Europeiska unionens domstol:

Ska artikel 4.2 och 4.3 i förordning (EU) nr 995/2010, jämförd med artikel 6.1 i samma förordning, tolkas så, att den omständigheten att verksamhetsutövaren har tillgång till de delar, som nämns i artikel 6.1 i förordningen, av systemet för tillbörlig aktsamhet som dess moderbolag upprätthåller och utvärderar eller som används av moderbolaget och har inrättats av en övervakningsorganisation, i den mening som avses i artikel 8 [i samma förordning], är förenlig med dessa bestämmelser?

[utelämnas] [nationella processuella frågor]

Grunder

- 1 Fővárosi Törvényszék, vid vilken ett mål om skogsskydd har anhängiggjorts, anmodar Europeiska unionens domstol (nedan kallad EU-domstolen), med stöd av artikel 267 FEUF, att tolka de bestämmelser i unionsrätten som är nödvändiga för att döma i saken.

Saken och relevanta omständigheter

- 2 Klaganden ska anses vara en verksamhetsutövare, i den mening som avses i artikel 2 c i förordning nr 995/2010 (nedan kallad förordningen), som för första gången släpper ut timmer och trävaror på den inre marknaden. Klaganden ägs till 100 procent av LLG A/S, som är ett bolag registrerat i Danmark (nedan kallat moderbolaget).
- 3 År 2023 genomförde motparten, i egenskap av myndighet som är behörig att tillämpa förordningen, en kontroll i klagandens lokaler där den bland annat undersökte om klaganden hade ett system för tillbörlig aktsamhet (Due Diligence System), i den mening som avses i artiklarna 4.2 och 6.1 i förordningen.
- 4 Det har konstaterats att det system för tillbörlig aktsamhet som klaganden använde hade inrättats av dess moderbolag och till stor del byggde på riskanalyser som gjorts av Preferred by Nature, som är en övervakningsorganisation, i den mening som avses i artikel 8. Under förfarandets gång har klaganden kunnat ta fram de uppgifter som lagrats i systemet för tillbörlig aktsamhet för varje trävara och överlämna dem till motparten, och det har därför styrkts att klaganden också har tillgång till olika delar av det systemet. Vad beträffar riskanalysen har klaganden själv medgett att den delvis har utförts av moderbolaget.
- 5 Till följd av kontrollen ålade motparten genom beslut nr 6100/2466-24/2023 av den 26 maj 2023 klaganden att bland annat betala böter avseende skogsskydd på

grund av åsidosättande av artiklarna 4.2 och 6.1 i förordningen och att inrätta ett system för tillbörlig aktsamhet i sin helhet. Motparten motiverade dessa förpliktelser med att det, på grundval av tillgänglig bevisning, hade fastställts att klaganden inte förfogade över något system för tillbörlig aktsamhet som hade införts för dess räkning och som hade utvecklats med avseende den verksamhet som klaganden bedriver, i enlighet med förordningen, och att klaganden inte heller använde ett sådant system som hade fastställts av en övervakningsorganisation, i den mening som avses i artikel 8 i förordningen. Enligt motpartens uppfattning ska systemet för tillbörlig aktsamhet upprätthållas av klaganden, som har ställning som verksamhetsutövare, och inte av dess moderbolag, för att klaganden ska anses uppfylla de ovannämnda bestämmelserna i förordningen.

Parternas argument

- 6 I sitt överklagande har klaganden yrkat att det aktuella beslutet ska upphävas. Klaganden hävdar att det system för tillbörlig aktsamhet som upprätthålls av dess moderbolag kan betraktas som klagandens eget system för tillbörlig aktsamhet och att denne därför uppfyller den skyldighet som föreskrivs i artiklarna 4.2, 4.3 och 6.1 i förordningen. De relevanta bestämmelserna i förordningen innebär närmare bestämt en skyldighet för företaget att använda ett system för tillbörlig aktsamhet, inte att inrätta ett sådant system. Klaganden har åberopat att denne skriftligen har styrkt att den behöriga tyska federala myndigheten år 2021, vid det tyska dotterbolagets huvudkontor, hade kontrollerat lagligheten av det system för tillbörlig aktsamhet som moderbolaget hade utarbetat och som hade införts i samtliga europeiska dotterbolag, och att denna kontroll, till skillnad från vad som är fallet med den ungerska myndigheten, visade att det inte hade skett någon överträdelse och att detta system för tillbörlig aktsamhet var förenligt med artikel 4.2 i förordningen. Enligt klaganden ger denna omständighet också stöd för att skyldigheten enligt artiklarna 4.2, 4.3 och 6.1 i förordningen bör anses ha uppfyllts, eftersom klaganden tillämpar det system för tillbörlig aktsamhet som inrättats av moderbolaget.
- 7 Motparten har yrkat att överklagandet ska ogillas. Enligt motparten är det av avgörande betydelse att klaganden bedriver importverksamhet till Europeiska unionens territorium inte endast genom sitt moderbolag, utan även direkt, varför klaganden har ställning som verksamhetsutövare, i den mening som avses i förordningen. Motparten förnekar inte att moderbolaget har ett system för tillbörlig aktsamhet, men enligt dess uppfattning kan klaganden, i egenskap av verksamhetsutövare, inte undantas från skyldigheten att upprätthålla ett sådant system i enlighet med artikel 4.2 och 4.3 i förordningen. Enligt motparten är det genom moderbolagets affärsbeslut som det avgörs hur importen av timmer och trävaror ska hanteras, men om moderbolaget ger dotterbolagen självständiga uppgifter som importörer, följer det av de relevanta bestämmelserna i förordningen att dotterbolagen i ett sådant fall själva måste upprätthålla ett system för tillbörlig aktsamhet.

Relevanta bestämmelser

8 Artikel 4.2 och 4.3 i förordningen:

”2. Verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden ska visa tillbörlig aktsamhet. I detta syfte ska de tillämpa de förfaranden och åtgärder, nedan kallad ett system för tillbörlig aktsamhet, som anges i artikel 6.

3. Varje verksamhetsutövare ska upprätthålla och regelbundet utvärdera det system för tillbörlig aktsamhet som den använder, utom när verksamhetsutövaren använder ett system för tillbörlig aktsamhet som inrättats av en övervakningsorganisation enligt artikel 8. Befintliga övervakningssystem enligt nationell lagstiftning och eventuella frivilliga övervakningssystem som uppfyller kraven i denna förordning får användas som grund för systemet för tillbörlig aktsamhet.”

9 Artikel 6.1 i förordningen:

”1. Det system för tillbörlig aktsamhet som avses i artikel 4.2 ska omfatta följande:

- a) Åtgärder och förfaranden som ger tillgång till följande uppgifter om verksamhetsutövarens leveranser av timmer eller trävaror som har släppts ut på marknaden:
- Beskrivning, inklusive handelsnamn och produkttyp samt vanligt namn på träarten, och i tillämpliga fall fullständigt vetenskapligt namn.
 - Avverkningsland och i tillämpliga fall:
 - i) subnationell region där timret avverkades,
 - ii) avverkningskoncession.
 - Kvantitet (uttryckt i volym, vikt eller antal enheter).
 - Namn och adress på verksamhetsutövarens leverantör.
 - Namn och adress på den handlare till vilken timret och trävarorna har levererats.
 - Handlingar eller andra uppgifter som anger att timret och trävarorna överensstämmer med den tillämpliga lagstiftningen.
- b) Riskbedömningsförfaranden som gör det möjligt för verksamhetsutövaren att analysera och bedöma risken för att olagligt avverkat timmer eller trävaror som härrör från sådant timmer släpps ut på marknaden.

Dessa förfaranden ska beakta den information som anges i led a samt relevanta riskbedömningskriterier, inklusive

- *säkerställande av överensstämmelse med tillämplig lagstiftning, vilket kan innefatta certifiering eller andra av tredje part kontrollerade system som omfattar överensstämmelse med tillämplig lagstiftning,*
 - *allmän förekomst av olaglig avverkning av specifika träarter,*
 - *allmän förekomst av olaglig avverkning eller praxis i det land och/eller den subnationella region där timret har avverkats, inbegripet hänsyn till förekomst av väpnade konflikter,*
 - *sanktioner som FN:s säkerhetsråd eller Europeiska unionens råd infört mot import och export av timmer,*
 - *komplexiteten i leveranskedjan för timmer och trävaror.*
- c) *Med undantag för fall när den risk som fastställs vid de riskbedömningsförfaranden som avses i led b är försumbar, riskreducerande förfaranden som består av en uppsättning åtgärder och förfaranden som är tillräckliga och rimliga för att effektivt minimera den risken och som kan omfatta krav på kompletterande information eller handlingar och/eller krav på kontroll av en tredje part.”*

Skälen till begäran om förhandsavgörande

- 10 Fővárosi Törvényszék frågar i förevarande mål huruvida klagandens praxis avseende systemet för tillbörlig aktsamhet är förenlig med artikel 4.2 och 4.3 jämförd med artikel 6.1 i förordningen, det vill säga huruvida klaganden ska anses ha uppfyllt de skyldigheter som föreskrivs i dessa bestämmelser i förordningen när denne tillämpar ett system för tillbörlig aktsamhet som upprätthålls av moderbolaget.
- 11 Fővárosi Törvényszék har i EU-domstolens praxis inte funnit något mål där domstolen har tolkat artikel 4.2 och 4.3 i förordningen. Fővárosi Törvényszék ansåg därför att det var nödvändigt att inleda ett förfarande om förhandsavgörande vid EU-domstolen för att få reda på vilka konkreta skyldigheter som åläggs verksamhetsutövarna i samband med systemet för tillbörlig aktsamhet.
- 12 Det bör beaktas att klaganden anses vara en verksamhetsutövare som för första gången släpper ut timmer och trävaror på den inre marknaden, det vill säga är verksam som importör självständigt, utan moderbolaget. Enligt förordningen har klaganden därför ett antal skyldigheter som rör systemet för tillbörlig aktsamhet när det gäller timmer och trävaror som släpps ut på marknaden och som har sitt ursprung utanför Europeiska unionen.

- 13 För Fővárosi Törvényszék är det dock inte klart hur omfattande dessa skyldigheter är. Enligt artikel 4.2 i förordningen är verksamhetsutövaren skyldig att ”tillämpa” systemet för tillbörlig aktsamhet, medan denne enligt artikel 4.3 är skyldig att ”upprätthålla” och ”regelbundet utvärdera” det systemet.
- 14 Dokumentet ”Meddelande från Europeiska kommissionen av den 12 februari 2016 - Vägledning om EU:s timmerförordning” (som inte är rättsligt bindande) fungerar som referens vid tolkningen av förordningen. Enligt detta dokument är det verksamhetsutövarnas skyldighet att ”samla in information om det timmer och de trävaror som de hanterar och om sina leverantörer för att kunna genomföra en fullständig riskbedömning”. Dessutom ”är det viktigt att den verksamhetsutövare som använder sitt *eget* system för tillbörlig aktsamhet utvärderar det regelbundet för att säkerställa att de ansvariga följer de tillämpliga förfarandena och att det önskade resultatet uppnås i praktiken”. Det är emellertid även i vägledningen oklart om [ett system] som inte upprätthålls direkt av verksamhetsutövaren, utan av dess moderbolag, kan betraktas som verksamhetsutövarens *eget* system för tillbörlig aktsamhet.
- 15 Fővárosi Törvényszék anser att om verksamhetsutövarens skyldighet enligt artikel 4.2 och 4.3 i förordningen uteslutande består i att denne ska använda ett system för tillbörlig aktsamhet genom vilket uppgifter samlas in och risker bedöms och minskas med avseende på timmer och trävaror som för första gången släpps ut på marknaden av verksamhetsutövaren inom Europeiska unionens territorium, så kan klaganden inte anses sakna ett system för tillbörlig aktsamhet i enlighet med förordningen. Om så är fallet är de böter som ålagts klaganden på denna grund avseende skogsskydd rättsstridiga och denna del av det administrativa beslutet ska upphävas. Om det i stället följer av artikel 4.2 och 4.3 i förordningen att klaganden är skyldig att ha ett system för tillbörlig aktsamhet som tillämpas för dess räkning och som uttryckligen har upprättats med avseende på den verksamhet som klaganden bedriver, är slutsatserna i det administrativa beslutet rättsenliga och överklagandet ska ogillas på denna punkt.
- 16 Klagandens moderbolag, som bedriver försäljning av trävaror, har dotterbolag i hela Europa som anses vara verksamhetsutövare och som enligt klaganden också använder det system för tillbörlig aktsamhet som moderbolaget upprätthåller på samma sätt som klaganden. I förevarande mål har klaganden bifogat resultaten av den kontroll som den behöriga tyska federala myndigheten gjorde vid det tyska dotterbolagets huvudkontor, där det – enligt klaganden – konstaterades att detta system för tillbörlig aktsamhet var förenligt med artikel 4.2 i förordningen. Det är därför av vikt på europeisk nivå att fastställa om dessa dotterbolags verksamhet, enligt EU-domstolens rättsliga tolkning, är förenlig med förordningen när det gäller systemet för tillbörlig aktsamhet.
- 17 Av dessa skäl begär Fővárosi Törvényszék att EU-domstolen ska tolka huruvida klagandens praxis, enligt vilken det inte är klaganden själv utan dess moderbolag som upprätthåller och utvärderar systemet för tillbörlig aktsamhet på ett sådant

sätt att klaganden kan få tillgång till de delar som ingår i detta system, är förenlig med artikel 4.2 och 4.3 i förordningen.

18 [utlämnas]

19 [utlämnas] [nationella processuella frågor]

Budapest den 1 februari 2024

[namnunderskrifter]

ARBETS
DOKUMENT